

แนวทางการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2
สู่ความเป็นภาษาอาเซียนของห้องสมุดโรงเรียนวัดแสงสรรค จังหวัดปทุมธานี
Guidelines for Teaching English for Elementary School Students Grade 2
of Wat Saeng San School's Library, Pathum Thani Province

ปิยะดา แพรดำ*

Piyada Pheardam

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการถอดประสบการณ์ของการเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษภาษาอาเซียนสำหรับประถมศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดแสงสรรค ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม พร้อมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีพัฒนาการและความตื่นตัวต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่สูง ด้วยเหตุผลว่าเป็นภาษาและการเรียนรู้ใหม่สำหรับนักเรียน รวมทั้งการที่มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพลงดนตรี และการกิจกรรมที่หลากหลายทำให้การเรียนรู้สำหรับนักเรียนสังเกตพบว่ามี ความตื่นตัว กระตือรือร้นและรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และนักเรียนสะท้อนประสิทธิผลออกมาเป็นการเรียนรู้เชิงประจักษ์มากขึ้นด้วย

คำสำคัญ : การสอนภาษาอังกฤษ, นักเรียนประถมศึกษา, โรงเรียนวัดแสงสรรค

Abstract

This article is a transcript of the experience of being an ASEAN English language teacher for elementary age for the self-development of Wat Saeng

---

* โรงเรียนวัดแสงสรรค จังหวัดปทุมธานี Email: pp_k@hotmail.com

San school students. Data were collected by using observation method with relevant documents and research. The results of the study showed that students have a high level of development and awareness towards learning English. For that reason, it is a new language and learning for students as well as the presence of modern technology, song, music and a wide range of activities. Learning for students is observed to be alert, constantly eager and loves to learn and students reflect on effectiveness as more empirical learning.

Keywords: Teaching English, Elementary School Students, Wat Saeng San School

บทนำ

ประเทศอาเซียน 10 ประเทศ เมื่อเข้าสู่ความเป็น AEC ได้มีข้อตกลงและกำหนดให้มีการใช้ภาษาที่เป็นกลางและเป็นทางการคือภาษาอังกฤษ การเตรียมความพร้อมในเรื่องของภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารในสภาพการณ์ที่มีการแข่งขันสูงขึ้นและสภาพสังคมที่มีวัฒนธรรมต่าง ๆ หลากหลายเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และควรจะต้องเตรียมความพร้อมให้ดี ประเทศอาเซียนเข้าสู่ AEC ไม่ว่าจะคนของแต่ละประเทศจะใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาราชการ และภาษาประจำชาติอยู่ในขณะนี้ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ภาษาราชการคือ บาฮาซา อินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) ประเทศมาเลเซีย ภาษาราชการคือ ภาษามาเลย์ หรือ ภาษามลายู (Bahasa Melayu) ประเทศฟิลิปปินส์ ภาษาราชการคือ ภาษาฟิลิปปินส์ (Filipino, ฟิลิปิโน หรือภาษาตากาล็อก) ประเทศสิงคโปร์ ภาษาราชการคือ ภาษาอังกฤษ (English) ประเทศบรูไน ภาษาราชการคือ ภาษามาเลย์ (Bahasa Melayu) ประเทศเวียดนาม ภาษาราชการคือ ภาษาเวียดนาม (Vietnamese) ประเทศลาว ภาษาราชการคือ ภาษาลาว (Laotian) ประเทศพม่า ภาษาราชการคือ ภาษาพม่า (Burmese) ประเทศกัมพูชา ภาษาราชการคือ ภาษาเขมร (Khmer) ประเทศไทย ภาษาราชการคือ ภาษาไทย (Thai) ในทางกลับกันเมื่อประสานรวมกันเป็นอาเซียนแล้ว ความสำคัญคือภาษาที่เป็นทางการและกลางจึงมีความสำคัญ โดยเมื่อต้องติดต่อสื่อสารกับ

คนอื่นที่ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรมนั้น ทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ทุกคนต้องเรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษให้ได้ทั้งสิ้น โดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่รัฐ ข้าราชการ และพนักงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน จะต้องมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ และใช้ได้ดีด้วย กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” ที่แปลความได้ว่า “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” ความหมายที่เป็นที่เข้าใจในขั้นต้นก็เป็นเพียงเรื่องของทางราชการและภาคธุรกิจเอกชนเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเพียงเท่านั้นก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาของการทำงานในโลกปัจจุบันอยู่แล้ว

ภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาสำคัญ ภาษานานาชาติ เป็นภาษากลางของโลก รวมทั้งถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของกลุ่มประชาคมอาเซียนด้วย เป็นภาษากลางของมนุษยชาติ เป็นภาษาที่มนุษย์บนโลกใช้ติดต่อระหว่างกันเป็นหลัก ไม่ว่าจะแต่ละคนจะใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาประจำชาติ เมื่อต้องติดต่อกับคนอื่นที่ต่างภาษาต่างวัฒนธรรมกันทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ทุกชาติทุกภาษาจึงบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งรวมทั้งโรงเรียนวัดแสงสรรค์ จ.ปทุมธานี ก็ได้จัดให้มีการเรียนการสอน ซึ่งในฐานะผู้รับชอบ จะได้แบ่งปันประสบการณ์และแนวทางการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์สำหรับผู้สอน กรณีที่มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน และผู้เรียนต่อการสะท้อนพัฒนาการของการเรียนว่าควรมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ซึ่งจะได้นำเสนอแบ่งปันต่อไป

การพัฒนาการศึกษาด้วยการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กัน อย่างแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก ทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบันมีคนทั่วโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสารถึงจำนวน 2,000 ล้านคน หรือ 1 ใน 3 ของประชากรของโลก ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้ประชากรไทยได้เรียนรู้

ภาษาอังกฤษในระดับที่จะสื่อสารได้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และการ ประกอบอาชีพ ตลอดจนการเจรจาต่อรองสำหรับการแข่งขันด้านเศรษฐกิจและสังคมในเวทีสากล”

ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยการประกาศนโยบายให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 โดยกำหนดให้มีการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป ในปี 2538 และได้ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ.2539 รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียน English Program ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน การประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของอาเซียนนับแต่การเข้าร่วมกันเป็นประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนการสอน หรือต้องเรียนต้องสอนของครูหรือระบบการศึกษาทั่วประเทศอาเซียน กรณีของประเทศไทยเราก็ได้มีการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดผลเชิงประจักษ์ในการใช้ภาษาอังกฤษดังปรากฏผลการศึกษาในงานวิจัยเรื่อง *การเตรียมความพร้อมด้านเจตคติและการสร้างเสริมความเข้าใจของครูสอนภาษาอังกฤษคนไทย ในภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางเพื่ออาเซียน* (สรรพร ศิริพันธ์, 2557, 46-60) ที่ในการศึกษาได้เสนอเป็นแนวคิดที่ว่า “...การเตรียมความพร้อมด้านความเข้าใจถึงสถานะ บทบาทของภาษาอังกฤษในแบบต่าง ๆ รวมถึงภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของอาเซียน เจตคติที่เปิดกว้างต่อภาษาอังกฤษที่หลากหลาย...” หรือในงานวิจัยของ พุทธชาติ ลิ้มศิริเรื่องไร (2561, 257-271) เรื่อง *การวิเคราะห์ความต้องการในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับอาเซียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* ที่เสนอแนวทางในการเรียนการสอนว่าควรเป็น รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในวิชาภาษาอังกฤษสำหรับอาเซียนโดยเน้นการเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของประเทศในอาเซียนมากที่สุด โดยต้องการการเรียนการสอนแบบไม่เคร่งเครียด มีกิจกรรมกลุ่ม มีการใช้เทคโนโลยีในการสอน ประเมินผลจากการปฏิบัติจริง จากการเก็บคะแนน จากแฟ้มสะสมงาน คะแนนสอบย่อย และคะแนนการแต่งตัวและเข้าเรียนตรงเวลา เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ภาษาอังกฤษจึงมีการใช้ทั่วโลกมากกว่าภาษาอื่น ๆ การเรียนการสอนก็มีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ มีการใช้ในการติดต่อในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่นเดียวกับการเรียนรู้ภาษาแรกจากพ่อแม่ ที่เป็นการเรียนรู้แบบธรรมชาติ ไม่จำเป็นที่จะต้องรู้คำศัพท์ คำแปล หรือไวยากรณ์ ดังนั้นการเรียนการสอนนั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือผู้ฟังต้องเรียนรู้การฟังการพูดอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด เริ่มจากการพูดในครอบครัว แล้วขยายไปยังภายนอก ดังนั้นในปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญยิ่งและเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยมุ่งใช้ความก้าวหน้าของสังคมฐานความรู้ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี สารสนเทศเป็นปัจจัยชี้้นำในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย จะต้องเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้มีสมรรถนะทางด้านภาษาเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีของประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรของประเทศเพื่อให้มีทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ สร้างความร่วมมือ เจรจาต่อรอง และสร้างความสัมพันธ์อันดีได้ จึงมีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง

ภาพที่ 1 การเรียนภาษาอังกฤษ ป.2 ที่บูรณาการกับนิเวศการเรียนรู้ในห้องสมุดโรงเรียน

(ภาพ โรงเรียนวัดแสงสรรค์, มกราคม 2562)

แนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นอาเซียน

การสื่อสารนั้นจะสื่อสารได้ก็ต่อเมื่อฟังรู้เรื่องแล้วสามารถโต้ตอบได้ นอกจากโต้ตอบแลกเปลี่ยนข้อมูลแล้วต้องรวมไปถึงการเล่าเรื่อง บรรยาย แสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์ จึงจะถือว่าเป็นสุดยอดในการใช้ภาษาอังกฤษ และการที่ประเทศประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การเรียนรู้ภาษาให้แตกฉานเป็นการช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นฟูได้เร็ว เพราะจะทำให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกับต่างชาติที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ภาษาเป็น

ส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น สถาบันการศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมศักยภาพของประเทศให้มีการพัฒนาขึ้น ดังที่มีงานวิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางของการพัฒนาภาษาอังกฤษในสถาบันการศึกษาจำนวนมาก เช่น งานวิจัยเรื่อง การสอนออกเสียงภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (รักษมน ยอดมิ่ง, 2560) ที่สะท้อนผลการศึกษาที่ว่านักเรียนขาดทักษะความรู้พื้นฐานในการออกเสียงภาษาอังกฤษ แนวทางการแก้ไขปัญหาในการสอนออกเสียงภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของครูประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ การฝึกออกเสียงอย่างสม่ำเสมอจากสื่อต่าง ๆ หรือในงานวิจัยเรื่อง สภาพการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 (นวพร ชลารักษ์, 2559) ปัญหาครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษ แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ส่งครูเข้าอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของตน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา (อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด, 2561) ที่เสนอจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสาร การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในส่วนปัญหาพบว่านักเรียน ไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร นักเรียนส่วนมากมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับอ่อนเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสอบประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือในงานวิจัยเรื่อง “วิธีการสอนภาษาอังกฤษภาษาอังกฤษสำหรับครูประถมศึกษา” (จุฬาลักษณ์ ทองอินทร์ และคณะ, 2561) ที่ผู้วิจัยใช้การบันทึกวีดิทัศน์เป็นเครื่องมือของการศึกษาและใช้การสังเกตนั้นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาปรับปรุงการออกเสียง การแก้ไขสำเนียง และพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (สุนันทา กสิวิวัฒน์, พิทักษ์ นิลนพคุณ และชาติรี เกิดธรรม, 2557) การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด หรือในงานเรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในประเทศอาเซียนบวกสาม: กรณีประเทศมาเลเซีย (ทักษ์ อุดมรัตน์, 2557, 127-139) ผลการวิจัย พบว่า ประเทศ

มาเลเซียกำลังส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาหลาย ในฐานะภาษาประจำชาติ และสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาที่สอง ตั้งแต่เด็กเข้าเรียนในระดับอนุบาล นโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มุ่งเน้นภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารถูกเน้นในทุกระดับการศึกษาของมาเลเซีย ดังนั้นจากภาพรวมของการจัดการศึกษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยมีเป้าหมายเป็นทักษะภายใต้กรอบ วิธีการที่หลากหลาย สู่พัฒนาการของผู้เรียนให้มีศักยภาพและการแข่งขันเพื่อรองรับอนาคตและที่สำคัญเพื่อให้เป็นผู้มีศักยภาพในวิถีสากลอาเซียนและประชาคมโลกได้ด้วย

แนวทางการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 สู่ความเป็นภาษาอาเซียนของห้องสมุดโรงเรียนวัดแสงสรรค์ จังหวัดปทุมธานี

ในการเรียนการสอนปกติ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ผู้เขียนรับผิดชอบอยู่นอกเหนือจากการเรียนในฐานะเป็นการเรียนเพื่อความรู้แล้ว ได้มีการสอดแทรกการเรียนให้เป็นการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเอง การเรียนเพื่อเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทักษะด้านภาษา และการเรียนภาษาให้เป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารเป็นภาษากลางของอาเซียนและนานาชาติด้วย แต่ด้วยข้อจำกัดของนักเรียนที่เป็นระดับประถมศึกษา การเรียนรู้จึงมีลักษณะที่ค่อนข้างจำกัด และภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือสาม ในครอบครัวนักเรียนจึงเป็นปัญหาบ้างในการเรียนรู้ ผู้สอนได้ใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อการเรียนสำหรับนักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ จนกระทั่งกลายเป็นการเรียนรู้เพื่อประโยชน์สำหรับนักเรียนเองโดยตรงซึ่งจำแนกได้ คือ

1. **การใช้สื่อวีดิทัศน์** หมายถึง ภาพยนต์ เพลง หรือหนังการ์ตูน ที่สอดคล้องกับช่วงวัยของนักเรียน คือมีคำศัพท์เป็น Subtitle สำหรับสื่อความ มีคำแปล มีการทวนซ้ำ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าใจ นอกเหนือจากการสอนของครู ซึ่งเป็นสื่อช่วยสอน ที่ทางโรงเรียนและครูได้จัดหาจัดซื้อมาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

2. **การใช้สื่อออนไลน์** หมายถึง การใช้ข้อมูลการสอนภาษาอังกฤษ ที่เลือกสรรครุมาแล้ว สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนที่เป็นแผนการสอน สอดคล้องกับช่วงวัย และนำมาเป็นแหล่งอ้างอิงในการให้นักเรียนได้เรียนรู้ตาม หรือการฝึกให้นักเรียนร้องเพลง ที่นักเรียนคุ้นชิน และสามารถออกเสียงได้ เช่น เพลงวันเกิด เพลงวาเลนไทน์ หรือเพลงอื่น ๆ ที่มี

คำศัพท์ง่าย ๆ และ นักเรียนสามารถเข้าใจ เป็นการสร้างเสริมการเรียนรู้ ที่เน้นสนุก มีส่วนร่วม และมีความพึงใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในองค์กรรวมด้วยเช่นกัน

3. การใช้กิจกรรม และสื่อผสมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการให้ความสำคัญกับผู้เรียนในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การใช้บัตรคำ ศัพท์ภาษาอังกฤษของใช้ในบ้าน ของใช้ในครัวเรือน บันไดงูภาษาอังกฤษ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เนื่องด้วยการเรียน ที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้ในส่วนของบัตรคำ ในส่วนของคำศัพท์ หรือการผสมศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างง่ายสำหรับนักเรียนที่เชื่อมโยงระหว่างวัยให้เกิดการเรียนรู้ได้สูงสุดสำหรับนักเรียน

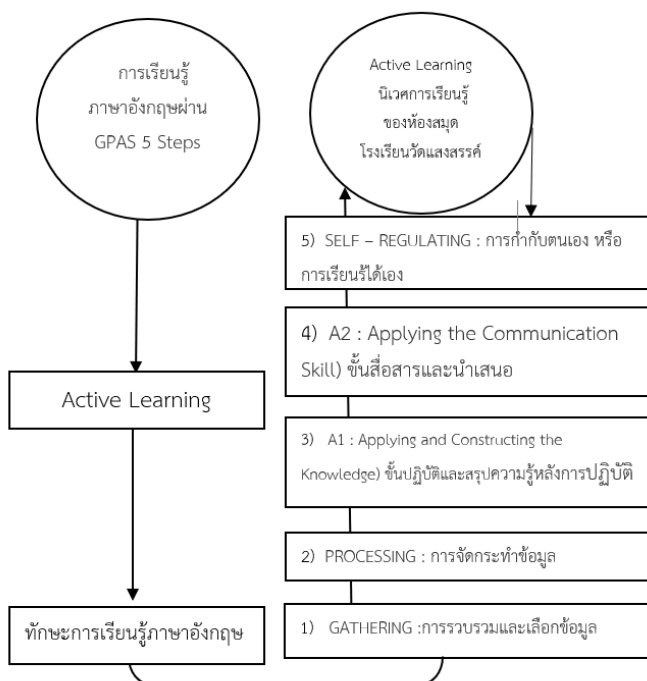
4. การใช้ดนตรี เพลงเป็นสื่อในการเรียนรู้ การเรียนรู้ผ่านดนตรี หรือการใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นสำหรับนักเรียน โดยเป็นดนตรีที่นักเรียนสามารถร้องออกเสียงได้ ฟังสนุก และมีความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เป็นดนตรีที่มีคำศัพท์ไม่ยากนัก และสอดคล้องกับช่วงปฐมวัยหรือวัยของนักเรียน

เมื่อประมวลรวมการเรียนการสอนทั้งหมดใช้ห้องสมุดเป็นฐานในการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนการสอนหรือนิเวศการเรียนรู้จำนวนมากทั้งหนังสือในห้องสมุดหลากหลายชนิดสอดคล้องกับความสนใจและการเรียนรู้ของนักเรียน มีระบบออนไลน์สืบค้นเพื่อการเรียนรู้ และระบบที่มีลติมีเดียเพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ รวมทั้งการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะทั้ง 4 ด้าน ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้กิจกรรมเป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียน ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูง เชิงระบบ (GPAS 5 Steps) จึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะ การคิดขั้นสูง มีทักษะของนวัตกรรม มีกระบวนการในการสร้างผลงานและการปฏิบัติได้ดี และยังสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการสื่อสาร นำเสนอชิ้นงานของตนเองได้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความถนัด มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มุ่งมั่น ในการเรียน และมีจิตสาธารณะ ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ในทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 และยุค 4.0 ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอน GPAS 5 Steps ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โครงสร้างทักษะกระบวนการคิด 5 ประการ ซึ่งเรียกว่า GPAS 5 Step

ประกอบด้วย GATHERING: การรวบรวมและเลือกข้อมูล PROCESSING: การจัดกระทำข้อมูล APPLYING: การประยุกต์ใช้ความรู้ A1: Applying and Constructing the Knowledge) ชั้นปฏิบัติ และสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ A2: Applying the Communication Skill) ชั้นสื่อสารและนำเสนอ SELF – REGULATING: การกำกับตนเอง หรือ การเรียนรู้ได้เอง ทักษะกระบวนการคิด GPAS จึงเป็นขั้นตอนและจุดเน้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากนั้นนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ สิ่งที่ได้จากกระบวนการเหล่านี้ จะตกผลึกภายในตัวของผู้เรียน จะกลายเป็นตัวตนเป็นบุคลิกภาพของผู้เรียน และสะท้อนออกมาในภาระงานหรือการปฏิบัติที่ครูมอบหมาย ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การบูรณาการกับนิเวศการเรียนรู้ในห้องสมุดโรงเรียนกับการเรียนภาษาอังกฤษ ป.2

(ภาพ ห้องสมุดโรงเรียนวัดแสงสรรค์, มกราคม 2562)

ข้อค้นพบที่ชัดเจนอีกกรณีหนึ่งคือในปัจจุบันอิทธิพลในกระแสโลกาภิวัตน์มีอยู่อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นมากทุกที การศึกษาภาษาของประเทศอื่น ๆ ทั้งภาษาอังกฤษ

และภาษาราชการของแต่ละประเทศ ย่อมได้เปรียบในการติดต่อสื่อสารรวมไปถึงภาพใหญ่ คือทำการค้าหรือกิจการต่าง ๆ เพราะไม่มีใครสามารถติดต่อกันได้รู้เรื่องถ้าใช้ภาษาที่ต่างกัน ในอดีตประเทศยังไม่มีความรู้ด้านภาษามากนัก ทำให้ต้องผ่านตัวแทนที่รู้ภาษาดีกว่า เช่น สิงคโปร์ ซึ่งประเทศเหล่านี้ล้วนให้ความสำคัญทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่ถูกจัดว่าเป็นภาษาสากล นานาประเทศได้พัฒนาหรือพยายามพัฒนาเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปข้างหน้า และประกาศใช้เป็นภาษาทางราชการอีกภาษาหนึ่ง นอกเหนือจากภาษาประจำชาติของตนซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย

ภาพที่ 3 นิเวศการเรียนรู้ในห้องสมุดโรงเรียนที่บูรณาการกับรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับประถมศึกษา
(ภาพ โรงเรียนวัดแสงสรรค์, มกราคม 2562)

ผลเชิงประจักษ์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนา

กรณีของโรงเรียนวัดแสงสรรค์ จังหวัดปทุมธานี ในฐานะผู้รับผิดชอบการสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของหมวดภาษาอังกฤษได้มีการเรียนรู้ แบ่งปัน ประสบการณ์ของการสอนร่วมกัน การกำหนดแผนการสอนรวมกัน รวมทั้งทำให้นักเรียนมี

พัฒนาการในเชิงสร้างสรรค์ตามเป้าหมายว่าต้องการอะไรอย่างไร เพื่อประโยชน์สำหรับนักเรียนโดยตรง ซึ่งสามารถจำแนกผลเชิงประจักษ์ผลได้ในวิธีการเรียนการสอนได้ คือ

1. **นักเรียนมีทักษะและประสบการณ์ที่ดีขึ้น** ส่งผลเป็นความรู้ความเข้าใจต่อนักเรียนโดยตรง รวมทั้งเป็นผลเชิงประจักษ์ ผ่านเพลงที่ร้อง ผ่านกิจกรรมผสมรวมกับห้องสมุด สมุดภาพภาษาอังกฤษ บัตรคำ ซึ่งอาจไม่แตกต่างกลุ่มสาระอื่น ในรูปแบบและวิธีการสอน

2. **นักเรียนให้ความสนใจมีความกระตือรือร้นมากขึ้น** หรือมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อรายวิชาภาษาอังกฤษ เห็นได้จากความกระตือรือร้นเมื่อมีการเข้าเรียนในชั้นเรียน และให้ทุกกิจกรรม เช่น บัตรคำ ทายคำ ร้องเพลงอังกฤษ หรือให้ดูหนังการ์ตูนภาษาอังกฤษ และให้ออกเสียงตาม นักเรียนให้ความร่วมมือและให้ความสนใจ นับเป็นพัฒนาการของนักเรียนที่สอดคล้องกับช่วงวัย และเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ที่ส่งเสริมให้เกิดจนกระทั่งเป็นพัฒนาการของนักเรียนเอง

3. **ผลคาดหวังคือทำให้นักเรียนมีใจรักภาษาอังกฤษ** และใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้โดยสังเกต จากการทำให้นักเรียนได้เจอครูผู้สอนมีการทักทายเป็นภาษาอังกฤษ ด้วยคำทักทายง่าย ๆ เช่น คำว่า Good Morning Teacher/How are you เป็นต้น เมื่อนักเรียนมาใช้ห้องสมุดนอกเหนือจากหนังสือภาษาไทยมีการหยิบการ์ตูน หรือหนังสือภาษาอังกฤษ มาใช้ในการเรียนรู้ รวมทั้งสอบถามคุณครูประจำสายชั้นที่นักเรียนประจำชั้นอยู่ หรือเลื่อนชั้นขึ้นไป เช่น ประถมศึกษาปีที่ 3-4 ครูผู้สอนประจำชั้นสะท้อนข้อมูลว่านักเรียนใส่ใจและให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น ซึ่งคาดว่าจะเป็ผลจากการปลูกฝังทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

ภาพที่ 4 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นฐานในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับ
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 (ภาพ โรงเรียนวัดแสงสรรค์, มกราคม 2562)

ภาพที่ 5 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นฐานในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับประถมศึกษาชั้น
ปีที่ 2 (ภาพ โรงเรียนวัดแสงสรรค์, มกราคม 2562)

บทสรุป

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา นัยหนึ่งเป็นความยากลำบากอีกนัยหนึ่งก็เป็นการฝึกให้นักเรียนมีพัฒนาที่จะเข้าไปส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนดำเนินไปข้างหน้าได้ เรียนด้วยสื่อ ทั้งหนังสือ กิจกรรม การร้องเพลง การดูหนัง ฟังเพลงในระดับมัลติมีเดีย หรือระบบออนไลน์ จึงเป็นกิจกรรมที่เข้าไปกระตุ้นหรือส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเป็นพัฒนาการของการเรียนที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ การเรียน

ผ่านทักษะด้านต่าง ๆ ทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีห้องสมุดเป็นฐาน หรือเป็นนิเวศการเรียนรู้สำหรับนักเรียน จึงนับว่าเป็นกระบวนการหรือแนวทางที่เหมาะสมและก่อให้เกิดการขับเคลื่อนดำเนินไปข้างหน้าคือพัฒนาการสำหรับนักเรียนได้ รวมทั้งใช้กระบวนการเรียนแบบมีส่วนร่วม กระบวนการเรียนผ่านกิจกรรม ในแบบกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning มีกิจกรรมเป็นฐานสำหรับการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชั้นเรียน ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูง เชิงระบบ (GPAS 5 Steps) จึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะ การคิดขั้นสูง มีกระบวนการในการสร้างผลงานและการปฏิบัติได้ดี และยังสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการสื่อสาร นำเสนอชิ้นงานของตนเองได้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความถนัด มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มุ่งมั่น ในการเรียน และมีจิตสาธารณะ จิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชนสิ่งแวดล้อม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษได้ตามช่วงชั้นและช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

- ทักษ์ อุดมรัตน์. (2557). นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศอาเซียนบวกสาม: กรณีศึกษาประเทศไทยมาเลเซีย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(1), 127-139.
- สรรรพร ศิริจันทร์. (2557). การเตรียมความพร้อมด้านเจตคติและการสร้างเสริมความเข้าใจของครูสอนภาษาอังกฤษคนไทย ในภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางเพื่ออาเซียน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาโรฮิสเทอร์น*, 8(1), 46-60.
- พุทธชาติ ลิ้มศิริเรืองโร. (2561). การวิเคราะห์ความต้องการในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับอาเซียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 9(2), 257-271.
- รักษมน ยอดมิ่ง. (2560). การสอนออกเสียงภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ)*, 10 (1), 1216-1226.

นวพร ชลารักษ์. (2559). สภาพการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 10(2), 130-141.

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. (2561). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 10 (1), 31-45.

จุฬาลักษณ์ ทองอินทร์ และคณะ. (2561). วิธีการสอนภาษาอังกฤษภาษาอังกฤษสำหรับครูประถมศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 11(2), 212-217.

สุนันทา กสิวิวัฒน์, พิทักษ์ นิลนพคุณ และชาติรี เกิดธรรม. (2557). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 4 (2), 115-126.